

УДК 658.5:330.322

Сокурєнко П. І.

кандидат економічних наук, доцент
Кременчуцький інститут ПАТ «ВНЗ «МАУП»
м. Кременчук, Україна

ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Інвестиційна діяльність підприємств у сучасних умовах є одним із ключових чинників забезпечення конкурентоспроможності, фінансової стійкості та стратегічного розвитку. Реалізація інвестиційних стратегій, як правило, здійснюється шляхом формування програм, що включають сукупність взаємопов'язаних інвестиційних проєктів, спрямованих на оновлення виробничої бази, упровадження інновацій, модернізацію основних засобів і розширення ринків збуту. У цьому контексті ефективність управління інвестиційними проєктами визначає реальну здатність підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища та забезпечувати зростання вартості бізнесу.

В умовах невизначеності та нестабільності економічного середовища, спричинених фінансовими коливаннями, зростанням інфляційних процесів і воєнними викликами в Україні, значно підвищується значущість оцінки результативності управління інвестиційними проєктами з урахуванням ризиків. Погіршення інвестиційного клімату, обмеженість фінансових ресурсів і висока вартість залученого капіталу зумовлюють необхідність раціонального добору інвестиційних ініціатив та застосування науково обґрунтованих підходів до оцінювання їх ефективності. У таких умовах управлінські рішення повинні базуватися на системному аналізі очікуваних результатів, ризиків і довгострокових наслідків реалізації проєктів.

Оцінка результативності управління інвестиційними проєктами передбачає використання комплексу показників, які характеризують фінансові результати, доцільність вкладень, ефективність використання ресурсів і відповідність стратегічним орієнтирам підприємства. Найбільш поширеними показниками є чиста приведена вартість, внутрішня норма доходності, індекс рентабельності, період окупності та грошові потоки. Сукупність цих індикаторів дозволяє здійснити всебічну оцінку економічної доцільності інвестицій та обрати найбільш ефективні проєкти для фінансування.

Важливим аспектом оцінювання є управління ризиками, що супроводжують інвестиційні процеси на всіх етапах реалізації проєктів. До основних видів ризиків належать фінансові, ринкові, виробничі, інституційні та політичні. Для їх оцінювання доцільно застосовувати методи сценарного аналізу, аналіз чутливості та розрахунок імовірнісних характеристик очікуваних результатів. Застосування таких підходів дає змогу визначити ступінь стійкості інвестиційного проєкту до впливу зовнішніх факторів і обґрунтувати рішення щодо доцільності його реалізації.

Окремої уваги потребує формування ефективної системи моніторингу виконання інвестиційних проєктів. Систематичний контроль за виконанням планових показників, використанням фінансових ресурсів і дотриманням строків реалізації забезпечує своєчасне виявлення відхилень і коригування управлінських рішень. Упровадження сучасних інформаційних систем управління проєктами дозволяє автоматизувати процес збору та обробки даних, підвищити прозорість інвестиційної діяльності та покращити комунікацію між учасниками проєктів.

Значний потенціал у підвищенні результативності управління інвестиційними проєктами має застосування цифрових технологій, зокрема аналітичних платформ, систем бюджетування та інструментів прогнозування. Їх використання сприяє підвищенню точності розрахунків, скороченню часу прийняття рішень і зниженню операційних витрат. Крім того, цифровізація відкриває можливості для впровадження інтегрованих моделей управління

інвестиційними програмами на основі обробки великих масивів даних та елементів штучного інтелекту.

Таким чином, оцінка результативності управління інвестиційними проектами постає як складний, багатокомпонентний і динамічний процес, що вимагає інтеграції фінансово-економічних, стратегічних та ризик-орієнтованих підходів до прийняття управлінських рішень. Йдеться не лише про визначення ефективності окремих проектів, а й про формування узгодженої системи управління інвестиційною діяльністю підприємства в цілому, яка забезпечує відповідність інвестиційних рішень довгостроковим цілям розвитку, ресурсному потенціалу та ринковим умовам функціонування.

Ефективне впровадження комплексної системи оцінювання результативності управління інвестиційними проектами сприяє підвищенню інвестиційної привабливості підприємства завдяки зростанню прозорості фінансово-економічних процесів, зниженню рівня невизначеності для потенційних інвесторів і формуванню довіри до управлінських рішень. Крім того, систематичний аналіз результатів реалізації інвестиційних програм дозволяє своєчасно виявляти фінансові ризики, слабкі місця у проектному менеджменті та неефективні напрями використання ресурсів, що створює передумови для підвищення фінансової стійкості підприємства та оптимізації його інвестиційного портфеля.

Особливої актуальності цей підхід набуває в умовах післявоєнної відбудови економіки України, коли обмеженість фінансових ресурсів, зростання вартості капіталу та високий рівень ризиків потребують максимально виваженого та стратегічно обґрунтованого використання інвестицій. Раціональне управління інвестиційними потоками, орієнтація на проекти з високою соціально-економічною віддачею та застосування сучасних методів оцінки результативності стають ключовими передумовами сталого економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств і зміцнення економічної безпеки держави в цілому.

Література:

1. Глебова Н.В. Управління інвестиційними процесами на підприємстві в умовах ризику. Харк. нац. екон. ун-т. Харків, 2012. 20.
2. Іванієнко В.В., Грузд М.В. Інвестиційний контролінг як важлива складова механізму управління інвестиційними процесами підприємства. зб. матер. XV Міжнар. наук.-практ. конф. „Наука і освіта’2018” Т. 10. Економіка. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2018. С. 33 – 35.
3. Тарасюк Г. М. Управління проектами: навч. посіб. Київ: Каравела, 2019. 320 с.